

Erasmus+ tanulmányi út beszámoló - 2015/2016 őszi félév

Lisszabon - Portugália

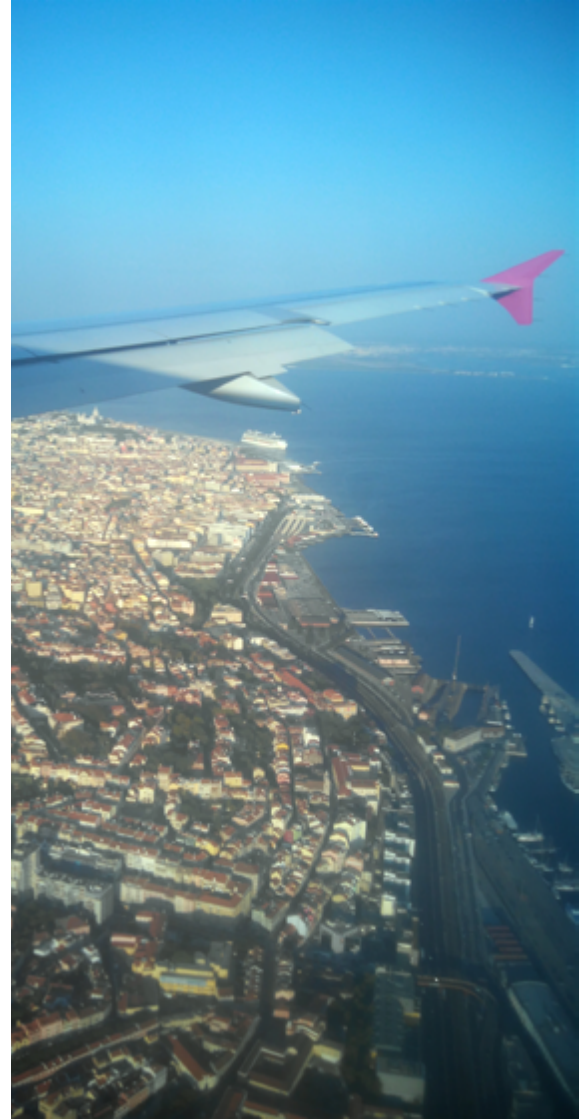
Telekes Károly
(15XBJN)

Az Erasmus+ program

Mindig is érdekelték külföldi kultúrák, és emberek.. és minél több szerencsém volt megtapasztalni ezeket a dolgokat itthon (iskolai programok keretein belül, vagy szimplán külföldi ismerősök által), annál inkább izgatta a fantáziám az Erasmus+ program által nyújtott lehetőség arra, hogy egy egész félévet eltöltssek valahol. Az egyetem első néhány évében halogattam a dolgot, de a 7. félévemre összeszedtem minden férfiúi bátorságom, és **fejfel előre** belevetettem magam.

Hova?

A döntés nem volt annyira egyszerű, mint amennyire most (utólag belegondolva) lenne. Az utolsó körben Finnország és Portugália között próbáltam dönteni, és ha őszinte akarok lenni, végül a mediterrán időjárás nyert. Segített továbbá az is, hogy a félév valamivel később kezdődött (így nem állt fent a veszélye annak, hogy későn kapok ösztöndíjat [ui.: bőven időben megérkezett, aggodalomra semmi ok!]), illetve hogy eddigi tapasztalatok szerint **az egyik legmegfizethetőbb** Erasmus országról beszélünk. Megkérdőjelezhetetlenül jó döntést hoztam. :)

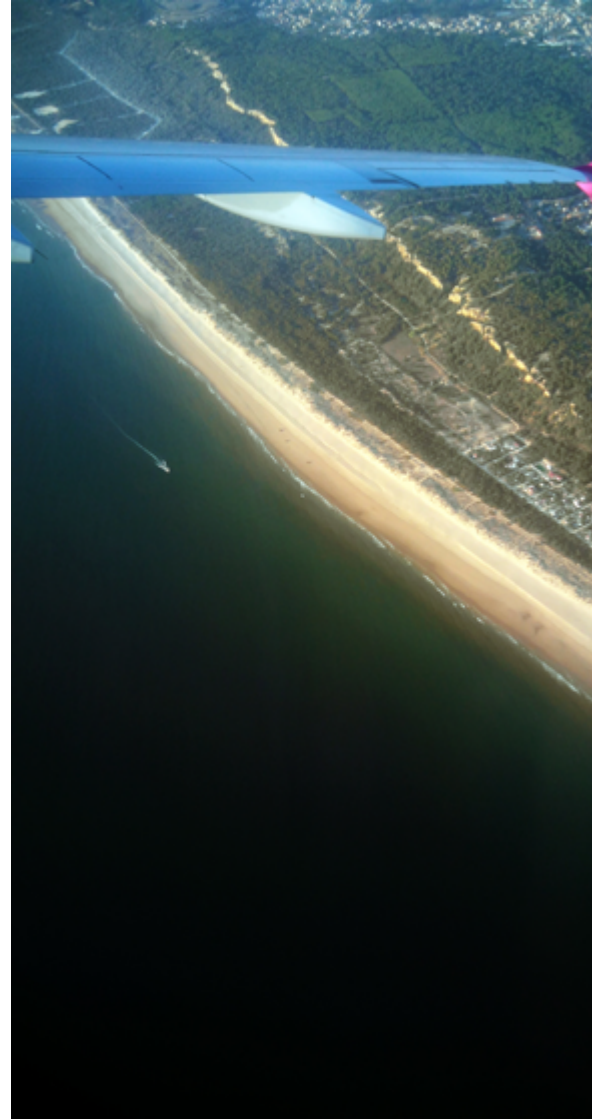
Kijutás, beilleszkedés

Amatőr utazóként elkövettem néhány apróbb hibát a kijutás megszervezése során, de semmi olyat, ami túl vészes lenne. A WizzAirnél vettem meg a határozottan olcsó (23000 HUF + csomagköltések) repülőjegyemet, ami kicsivel több, mint 3 óra alatt kijuttatott Portugália fővárosába. Ajánlom a nappali repülést, illetve én extra 450 forintért ablak melletti ülést kértem... annyit mindenképpen megér, főleg ha még nem repültél azelőtt.

Bár beszéltem egy iskolatársammal a kintlét rengeteg oldaláról, fogalmam sem volt, hogy pontosan hogyan fog működni a tömegközlekedés. Mindenre (metró, busz, villamos) csak (ideiglenes, vagy rendes fényképes) chipkártya lehúzásával lehet csak felszállni.. természetesen érkezéskor csak ideigleneset kérhetünk, amit automaták árulnak. Ez 0.50€, és újrátölthető: 1.25€ a <bármilyen> jegy, és 6€-ért napijegyet kapunk, ami aktiválás után 24 óráig gyakorlatilag végtelen utazásra jogosít. Itt ütköztem az első problémába: az automaták nem fogadnak el sem 50€-s címletet, sem magyar bankkártyát (ajánlom egyébként a kint igényelt bankkártyát az otthoni € alapú helyett, erről később). Szerencsére egy ott dolgozó bevitte a kulisszák mögé az 50€-s bankómat, és felváltotta nekem.

A képes chipkártyát (Lisboa VIVA Card) érdemes nagyon gyorsan megigényelni, mert (az extraköltséges "siettetett" verzióknak is) 3 nap az átfutási ideje, és addig nem tudunk bérletet sem váltani... ez egyébként 35,45€ egy hónapra. Elképesztő Erasmusosokat segítő szervezetek működnek Lisszabonban, ami igazából nem meglepő, mert most is több, mint 7000(!) cserediák volt a városban. Engem az (iskola által is ajánlott) **Erasmus Life Lisboa** karolt fel, és mindenben nagyon segítőkészek voltak (a másik ilyen csoport az ESN - Erasmus Student Network). Kapcsolatban állnak különféle cégekkel, így rajtuk keresztül tudtam például SIM kártyát szerezni a WTF nevű szolgáltatónál: ez 8.20€ egy hónapra, ebben 500 perc beszélgetés, végtelen SMS, és 500 Mb internet található, ami nem hangzik soknak, amíg nem mondom el, hogy az üzengetős (WhatsApp, Skype, FB Messenger, Snapchat, Viber, stb.) alkalmazásokat korlátlanul lehet használni: így tudtam órákat Skypeolni a családommal, vagy irigykedő barátaimmal az óceánpartról. Az ELL-től kaptam még egy bankkártyát is az ActivoBank-nál, aminek szó szerint nincsenek költségei... ez az itthoni kártyám után (amit alig merek használni a költségek miatt) annyira lesokkolt, hogy meg kellett kérdeznem a fiókgazdát, hogy mégis miből élnek meg.

Ennél fontosabb kérdés természetesen a szállás, amiben szintén segítenek. Housing részlegük folyamatosan keresi

és közvetíti (rátett haszon nélkül) a szálláskeresőknek a kiadó szobákat. Az árak nagyjából 250€ és 400€ között ingadoznak, szerencsésebbek kifoghatnak olcsóbban is jó helyeket. Ez volt egyébként a legnehezebb része a beilleszkedésnek az említett nagy számú diák miatt... ha tudsz, akkor foglalj szállást előre. Szállásközvetítő szervezetek például a PlaceToStay, vagy a UniPlaces.. bár nekem nincs velük tapasztalatom (isteni szerencsével találtam egy jó szobát elég jó helyen) úgy tudom ez a kettő a megbízhatóbb fajtából való, míg az Erasmus Palace-t például egyhangúan nem szereti senki. Lehet még továbbá keresgélni a kinti OLX-en, bquarto-n, easyquarto-n, a következő facebook csoportokban (bár ezeknél általában egyenesen a tulajdonossal beszélünk), és az említett szervezetnél is:

<https://www.facebook.com/groups/159234807548975/>
<https://www.facebook.com/groups/446389568835970/>
<http://erasmuslifelisboa.com/housing/>

Ha nem találsz előre szállást, ajánlott kinézni egy hostelt, aztán ott helyben telefonálgatni az embereknek, és menni szobát nézni. Akárhogyis, **tessék alapvető óvatosságot gyakorolni**. Az ELL facebook csoportjában (az "Erasmus Life Lisboa" kifejezés megtalálja) lehet kérdezni a szállásközvetítő szervezetek megbízhatóságáról, és... igazából bármiről.

Iskola

Tanulmányaimat az ISEC (Instituto Superior de Educação e Ciências) intézményében folytattam. A mindenféle rémhírekkel ellentétben az iskola eléggé felkészülten fogadja az érkező cserediákokat. Tény, nem voltak kizárólag angol nyelvű óráim (mivel csak portugál osztálytársaim voltak), de a tanárok lelkiismeretesen igyekeztek külön foglalkozni velem, és amikor valamit sokadszorra sem értettem, az osztálytársak készséggel elmagyarázták a dolgokat. Segített továbbá, hogy gyakorlatias órákat vettem fel, így igazából nem is volt mit nem érteni... a tanárok elmagyarázták a feladatot két nyelven, és tanácsokat osztogatva járkáltak körbe. 4 órához volt szerencsém:

Tipográfia (Tipografia): a legélvezetesebb kinti tantárgyam. Bár más órám nem volt vele, így is vakon merek ajánlani bármilyen kurzust a tipográfia tanártól, Fernando Coelhotól. Szakértelme határozottan a helyén, kedves, segítőkész, és jó a humorérzéke. Az előadás jellegű órákon is tudtam lépést tartani, mivel 5 percenként 2 percig angolul is összefoglalta a lényegét. A tördeléstől kezdve, a betűtörténelmen át, a saját betűtípus készítéséig mindenbe belekóstoltunk.

Psicologia

Filosofia

Ciências
Naturais

Ciências
Sociais

Csomagolástervezés (Design de Embalagem I): semmilyen meglepetés nem ért, amikor ezen az órán csomagolást terveztünk. Tanultunk a különböző záró fülekről, csináltunk mindenféle dobozt, például villanykörtéhez, telefonhoz, CD-hez, és gyógyszerhez. António Bajanca volt az oktató, aki bár néha kicsit nehezen fejezte ki magát, szakmájában látszott, hogy nagy tudással rendelkezik (bevittem például egy érdekességet órára, amit ha nincs a kezemben, nem hittem volna el, hogy papírból meg lehet csinálni, a tanár úr pedig azonnal lerajzolta nekem a működését). Mindent összevetve érdekes óra volt, csomagolásra szakosodóknak mindenképpen ajánlott, de a többieknek is hasznos lehet.

Arculattervezés II (Imagem Corporativa II): egy idősebb tanár (Jaime Ceia) tartotta az órát, aminek a nagy része az évvégi beadandó elkészítésével telt. 14 művészeti korszakhoz készítettünk piktogramokat (ehhez elég sok művészettörténet tanulmányozás is társult), valamint egy másik (opcionális) projekt keretein belül az iskola könyvtárához készítettünk piktogramokat (ezek közül néhány balra látható). Jobban élveztem a kihívást, amit ezek a feladatok jelentettek, mint gondoltam volna.

Illusztráció (Ilustração): egy Mariana Viana nevű hölgy tartja, aki nagyon jól beszél angolul. Az óra érdekesnek tűnt, bár inkább kétkezi illusztrációról (rajz, festés, kollázsok, ilyesmi) szólt, mint számítógépesről. Ezt sajnos óraütközés miatt le kellett adnom, de ha érdekel az ilyesmi, akkor biztos jó döntés.

Mindent összevetve: nem mondom, hogy világszínvonalú oktatásban részesültem, de egyáltalán nem éreztem azt sem, hogy bármiben hiányt szenvedtem volna. Az órákra szívesen jártam be, érdekesek voltak, és érdekelték. Egyébként maga az iskola is extra lépéseket tesz azért, hogy az Erasmusos diákok jól érezzék magukat. Rendszeresen (néha teázós sütis) találkozót szerveztek, ahol megbeszéltük, hogy kinek milyen problémái merültek fel iskolán belül, vagy azon kívül, különféle programokra és ebédre is meghívtak minket. Mindenki segítőkész, és kedves volt, ha pedig bármi kérdésem volt, az ottani Erasmus koordinátorhoz (Manuela Alagoa) bármikor mehettem - volt, hogy egyetlen papírral kapcsolatban 3 perc alatt eligazított volna, de mégis csak másfél órával később szabadultam, mert addig beszélgettünk.

(Tipografia)

Élet Lisszabonban

Igen.

Ne tévesszen meg a kép a bal oldalon. Az **idő gyönyörű**, az ég pedig mármár természetellenesen tiszta, és felhőmentes 10-ből legalább 9 napon. A jelenség, amit én "portugál tél"-nek hívtam decemberben köszönt be, és januárig tart... ilyenkor azért eljönnek az esős idők, és a 10-12°C, de ennél hidegebb aligha volt. Nekem pont kapóra is jött ez a rossz(abb) idő, mert december körül éppen ideje volt elkezdni az évvégi beadandókra, és az itthoni egyéni tanrendben felvett tárgyak feladataira koncentrálni. Mindenesetre egy vékony tavaszi kabátnál melegebb ruhára nem volt szükségem, de egy esernyő azért mindenképpen hasznos befektetés. Fontos még megjegyezni, hogy éppen olyan rövid, és kegyes a "tél", hogy a legtöbb portugál lakás építésekor kihagyták a fűtést.. természetesen hőszigeteléssel, vagy egy hosszúujjúval orvosolható a helyzet.

Mindemellett kiemelném, hogy **december elején** én még bőven az Atlanti Óceánban lubickoltam, a szilveszter éjszakát pedig egy pulóverben töltöttem az utcán.

A város maga is nagyon élhető. Az **emberek nagyon barátságosak, és vendégszeretőek**. Bár nem mindenki beszél angolul, nem talákoztam olyannal, aki nem értette volna meg, hogy miről makogok, és ne tudott volna kézmozdulatokkal útbaigazítani. Többször sikerült meglepődnöm is az emberek nyelvtudásán - volt például, hogy egy kupac 18 éves forma sráchoz mentem oda megkérdezni, hogy jó helyen vagyok-e, és elfutottak az angoltudó vezetőjükért... egy 14 éves fiúért, aki tökéletes kiejtéssel útbaigazított. Volt, hogy egy 70 év körüli néni kereste a főbélrőmet valamilyen hivatalosnak látszó ügyben, majd a jól betanult "Eu não falo português :(" után gond nélkül angolra váltotta a beszélgetést. Ha a portugálok nem lennének ilyen kedvesek, akkor sem lenne gond, hiszen nagyon multinacionális városról van szó. Egy hónap sem kellett ahhoz, hogy **a világ minden kontinenséről** találkozzak valakivel.

Az éjszakai életre sem lehet panasz, bár tény, hogy más mint itthon. Az "üljünk be egy sörrre a körúton" helyett az esti Erasmus szocializálódás a Bairro Alto nevű területre (3-4 utca, és egy szép park) koncentrálódik, ahol **emberek ezrei álldogálnak** koktéllal / sangriával a kezükben **az utcákon**, és beszélgetnek. Ez a melegebb időszakban nagyjából mindennapos, "téli" pedig péntek-szombat jellemző. A bulira vágyók idővel a Pink Street felé tévednek, ami a nevéhez híven egy utca nyakig rózsaszínre festve.

Aki nem a bulizás gyermeke (mint én), az sem fog unatkozni. A város tömve van látnivalókkal, és minden hónap első vasárnapján ingyenes a belépés a város legtöbb múzeumába, és kiállítására. Ha kerestem, általában találtam valami érdekes programot: évente egyszer például az LxFactory nevű piacra emlékeztető, de kávézókkal és boltokkal is tűzdelt városrészcseke kinyit estére.. aznap láttam először, és valószínűleg utoljára zöldséges standot keverőpulttal & DJvel. Akárhogyis, a városhoz közel levő jónéhány napsütötte homokos óceánpart bármikor szívesen lát minket. Ha épp nem találtam semmi tennivalót, akkor elég volt megnéznem a folyamatosan kapott meghívásokat az ELL által szervezett programokra városon belül, és kívül.

Az evésre sem volt gondom... meglepett igazából, hogy mennyire olcsón megúsztam az étkezést úgy, hogy közben **mármár luxus étrendet** követtem (*"Ma olyan lazacos nílusi sügéres nap van."* - én). Persze ehhez hozzátartozik, hogy én szívesen főzök magamra, aki éttermekből szeretne élni, annak nagyjából 4-8€-ba fog kerülni egy ebéd. Mint óceán melletti város, nem meglepő, hogy olcsón lehetett jó minőségű, és változatos halféléket kapni... a legolcsóbb konzerv tonhal (0.54€) volt olyan jó, mint itthon a legdrágábbak. Pontosán nem jegyeztem a kiadásaimat, de szerintem 120-140€-nál többet nem költöttem havonta.

Ebből következik, hogy merem állítani, hogy a kapott ösztöndíjból (500€/hónap) **meg lehet élni**, ha jó szobát tudunk kifogni magunknak. Nagyjából 300€-t költöttem a magyar pénzből, de sokkal kevesebbet kellett volna akkor, ha az első héten nem kell minden nap drága napijegyet vennem a tömegközlekedésre (ezért siessünk a chipkártya igényléssel), van végleges szállásom (az ideiglenesek relatíve sokba kerülnek naponta), valamint kevesebbet költök ruhákra, és utazásokra.

Utóbbira nyilvánvalóan érdemes, sőt, kötelező: jártam az északi Portoban, a 30 méteres hullámokról híres Nazaresben, a világ egyik legkeresettebb nyaralóhelyén, a délen levő Algarveban, álldogáltam egy 50 méter széles félszigeten (egyetlen utca, egyik oldalon óceán, másik oldalon állóvíz), voltam mandarin & narancsfarmon, a legjobban mesevilágként körbeírható Sintraban (mutatnék képeket a Quinta da Regalia nevű helyről, de engem úgy küldtek oda, hogy nem nézhettem utána, és a meglepetés ereje hozzátett az élményhez), és még annyi, annyi szép helyen... de azt is tudom, hogy nem éltem teljes életet addig, amíg nem megyek vissza Portugáliába valamikor, hogy meglátogassam az Azores szigeteket.

Mindenki akivel beszéltem a napsütésért, és az óceánért választotta az országot, és **abba szerelmesen utazott haza.**

Erasmus? Sim, por favor.

Nem szívesen zárom az élménybeszámolómat mármár klisés kifejezésekkel, amiknek százait olvasni a hasonló irományokban, de okkal írta le mindenki ezeket a dolgokat.

Elképesztő élményekben volt részem elképesztő helyeken, és elképesztő emberekkel osztozhattam bennük... egy szempillantás alatt bevállalok még egy utat, ha valaha lehetőségem lesz rá, és erre bízgatni tudok mindenkit, aki elgondolkodott rajta. Ha nem is éppen Lisszabonba, ha nem is éppen Portugáliába, valahova mindenképpen.

Bármilyen kérdésre szívesen válaszolok például facebookon, ha valakit meg kell győzni, illetve tudom ajánlani az útról készített albumomat (a lenti linken nyilvánosan elérhető az írás pillanatában 177 képpel, de az utolsó havi termést még fel kell töltenem hozzá).

<https://www.facebook.com/media/set/?set=a.1049616785057671.1073741826.100000280772115&type=1&l=19b9d21325>

Remélem hasznos és/vagy szórakoztató volt az olvasmány, és segített a döntésben! Üdv!

Telekes Károly

Tchau, Portugália! Majd jövő!

